Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 118
van **SABINE VERMEULEN**
datum: 13 november 2014

---

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Sociale economie - Implementatie ICF-systeem door VDAB

Het kabinet Werk en Sociale Economie maakte de beleidskeuze om de "International Classification of Functioning, Disability and Health" (ICF) van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) als referentieclassificatie te gebruiken voor de indicering van personen met een arbeidsbeperking, zoals bepaald in de nieuwe decreten inzake maatwerk en lokale diensteneconomie.

1. ICF is een beschermd licentiesysteem, met zelfs een specifieke toepassing voor het Nederlandse taalgebied.

   a) Hoeveel bedraagt de kostprijs voor het gebruik van de licentie?

   b) Door welk beleidsdomein wordt deze kostprijs gedragen?

2. Het gebruik van ICF vereist kennis van zaken en expertise.

   a) Hoe worden de toekomstige gebruikers van het systeem voorbereid?

   b) Is er in opleiding voorzien?

   c) Wie verzorgt die opleiding?

   d) Wat houdt de opleiding in (duur, examens enzovoort)?

3. Hoeveel medewerkers van de VDAB of DABP zullen worden ingezet of opgeleid om ICF in de toekomst te gebruiken?

4. Zal men het ICF-systeem nog voor andere toepassingen buiten de indicering in de sociale economie gebruiken? Zo ja, welke?

PHILIPPE MUYTERS
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

ANTWOORD
op vraag nr. 118 van 13 november 2014
van **SABINE VERMEULEN**

---

1. a) De kostprijs verbonden aan het gebruik van de licentie bedraagt voor de VDAB als niet-commerciële overheidsorganisatie €200. Het licentiesysteem mag enkel door gecertificeerde personen gebruikt worden. Die certificatie kan intern gebeuren op voorwaarde dat de lesgevers en de opleidingsaanpak zelf gecertificeerd zijn door de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO). De kostprijs voor de opleiding van de 16 gecertificeerde VDAB-trainers bedroeg 24.400 euro. Aan het einde van deze opleiding diende een eindwerk gemaakt te worden, op basis waarvan het certificaat werd toegekend.

   b) De kostprijs wordt door het beleidsdomein Werk binnen de dotatie van de VDAB gedragen.

2. De toekomstige gebruikers van het licentiesysteem werden reeds voorbereid door middel van een gemoduleerd opleidingsaanbod. In functie van de concrete taakvereisten van de bemiddelaar werden opleidingen met een verschillende specialisatiegraad voor de toepassing van de ICF-gegevensset "Arbeid" georganiseerd:
   - In het basisniveau (0) van de opleiding leert de bemiddelaar welke informatie relevant is om weg te schrijven in het dossier van de burger met het oog op bemiddeling en rekening houdend met de wet op de privacy. In dit opleidingsniveau komt ook aan bod welke documenten relevant zijn om te uploaden (vb. attesten, diploma's, POP,…) en wordt uitgebreid ingegaan op de doelgroepafbakening van personen met een arbeidsbeperking. Zij krijgen eveneens inzicht in de processtappen van vermoeden van een arbeidsbeperking tot diagnose. Elke medewerker leert hoe hij/zij naargelang de diagnose de beste dienstverlening kan aanbieden, indien nodig via doorverwijzing.
   - In het eerste opleidingsniveau verneemt de bemiddelaar wat hij/zij kan doen bij een vermoeden dat een bemiddeling naar het NEC niet mogelijk is, nl. dit vermoeden eerst grondig uit te klaren aan de hand van een inschattingslijst alvorens een verder onderzoek tot indicering aan te vragen.
   - In het tweede opleidingsniveau neemt de indiceringsconsulent eerst kennis van een aantal basisprincipes binnen de dienstverlening, alvorens in te gaan op het gebruik van ICF met het oog op indiceren en het aanvragen van rechten. Er wordt stilgestaan bij de indicaties voor een arbeidshandicap en waar hij/zij deze informatie kan terugvinden. De indiceringsconsulent leert het kader van ICF kennen, wordt vertrouwd gemaakt met de doelgroepomschrijving van een arbeidsbeperking. In dit opleidingsonderdeel zal de consulent ook leren hoe hij een indicatie kan aanvragen voor een persoon met een multipele problematiek of niet-automatische rechten voor personen met een arbeidshandicap en de bepaling van rechten voor Maatwerk (werkondersteuningspakket) of Lokale Diensteneconomie.
   - In het derde opleidingsniveau krijgen de medewerkers van de DABP (dienst personen met een arbeidsbeperking) uitleg over de procedure om op een uniforme, kwaliteitsvolle manier dossiers te beoordelen en besluiten te nemen met betrekking tot het werkondersteuningspakket. Er wordt ingegaan op het belang van een kwalitatief ingevuld dossier zodat een correcte financiering gegarandeerd wordt. De deelnemers vernemen meer over het ICF

kwaliteitshandboek. In een volgende fase zal de DABP verder opgeleid worden over het bepalen en evalueren van het werkondersteuningspakket (WOP) en de mogelijke doorstroomkansen naar een duurzame reguliere tewerkstelling.

De VDAB-medewerkers die met het ICF aan de slag gaan, moeten gecertificeerd zijn. Ze doorliepen minstens 3 opleidingsniveaus. De gecertificeerde VDAB-trainers verzorgden het opleidingsniveau 2 en 3 voor de personen die het ICF-instrument echt gaan gebruiken. In deze opleiding wordt getoetst of de kennis verworven is op basis van case-toepassing. Het gaat om een permanente opleiding met intervisie.
De overige VDAB-medewerkers volgden de opleiding tot maximaal opleidingsniveau 1.

3. Er hebben in totaal 175 medewerkers van VDAB de opleiding van ICF gevolgd tot minimaal niveau 2. Dit betekent dat 175 medewerkers gecertificeerd zijn om aan de slag te gaan met het ICF. Binnen deze groep hebben 116 medewerkers de opleiding tem niveau 2 (indiceringsconsulenten) gevolgd en 59 medewerkers volgden de opleiding t.e.m. niveau 3 (= niveau medewerkers DABP).

4. Het ICF zal ook als kader gebruikt worden bij evaluatie en de begeleiding van de doelgroepwerknemer op de werkvloer.
   Er wordt gewerkt aan het kader voor mandaatverlening voor de toepassing en het gebruik van het indiceringsinstrument door gespecialiseerde partners.
   Met ICF kun je het functioneren van mensen in kaart brengen, dus zou dit ook bruikbaar kunnen zijn voor andere projecten. Maar eerst dient er meer ervaring te zijn vooraleer aan andere mogelijkheden gedacht wordt.